

Brusel 18. října 2023
(OR. en, bg)

Interinstitucionální spis:
2020/0011(NLE)

13190/23
ADD 1

SOC 624
EMPL 445
SAN 528
GENDER 184
ANTIDISCRIM 164
FREMP 248
ILO 10

POZNÁMKA K BODU „A“

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Výbor stálých zástupců (část I) / Rada
Předmět:	Návrh ROZHODNUTÍ RADY, kterým se členské státy zmocňují, aby v zájmu Evropské unie ratifikovaly Úmluvu Mezinárodní organizace práce o násilí a obtěžování z roku 2019 (č. 190) – prohlášení Rakouska, Bulharska, České republiky, Maďarska a Litvy

Delegace naleznou v příloze prohlášení Rakouska, Bulharska, České republiky, Maďarska a Litvy k výše uvedenému tématu s ohledem na zasedání Rady pro zemědělství a rybolov konající se dne 23. října 2023. Prohlášení budou vložena do zápisu z jednání Rady.

PROHLÁŠENÍ RAKOUSKA

1. Rakousko v zásadě zdůrazňuje svůj právní názor, že rozhodnutí Rady, kterým se členské státy vyzývají, aby ratifikovaly příslušnou mezinárodní úmluvu, nezakládá povinnost.
2. Členské státy EU jsou samostatnými složkami MOP. Povinnost ratifikovat je v rozporu se zásadou tripartity zakotvenou v ústavě MOP a v úmluvě MOP č. 144 z roku 1976, které ratifikovaly všechny členské státy EU.
3. Rakousko bere na vědomí ujištění Evropské komise, že proti členským státům, jež se rozhodnou úmluvu neratifikovat, nebude činit právní kroky.

PROHLÁŠENÍ BULHARSKÉ REPUBLIKY

Bulharská republika přikládá velký význam prosazování a ochraně lidských práv. Bulharsko je a zůstane oddané svým závazkům v oblasti lidských práv, včetně boje proti násilí a obtěžování na pracovišti.

V roce 2018 přijal bulharský ústavní soud rozhodnutí, v němž se uvádí, že Úmluva Rady Evropy o prevenci a potírání násilí vůči ženám a domácího násilí („Istanbulská úmluva“) prosazuje právní koncepty spojené s pojmem „genderu“, které jsou neslučitelné se základními zásadami bulharské ústavy. Kromě toho v roce 2021 Ústavní soud dále objasnil, že pojem „pohlaví“ použitý v ústavě je třeba v kontextu vnitrostátního právního řádu chápat výhradně v jeho biologickém smyslu (muži a ženy). Ustanovení čl. 1 odst. 1 písm. b) Úmluvy Mezinárodní organizace práce (MOP) č. 190 stanoví ochranu na základě „pohlaví“ i „genderu“ současně, což vzhledem k výše uvedeným rozhodnutím Ústavního soudu zpochybňuje její soulad s Ústavou Bulharské republiky, a tedy i možnost Bulharska ji ratifikovat.

Bulharská republika proto **nepodporuje rozhodnutí Rady, kterým se členské státy vyzývají, aby ratifikovaly Úmluvu Mezinárodní organizace práce o násilí a obtěžování z roku 2019 (č. 190)**, u níž panuje právní nejistota, zda zakládá či nezakládá povinnost ratifikace.

Bulharská republika dále vyjadřuje obavy, že přijetí tohoto rozhodnutí by mohlo ovlivnit pravomoc členských států nezávisle rozhodovat o tom, zda budou či nebudou vázány touto úmluvou v souladu se statutem MOP, což by mohlo naopak ohrozit pozici členských států při jednáních o přijetí budoucích úmluv a doporučení MOP týkajících se záležitostí spadajících do sdílené pravomoci členských států a Unie.

PROHLÁŠENÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Česká republika by ráda připomněla svůj postoj, jenž opakovaně vyjádřila v průběhu jednání o stávajícím, jakož i o předchozích rozhodnutích Rady, která členským státům EU umožňovala ratifikovat úmluvy a protokoly Mezinárodní organizace práce (MOP) či je k tomu vyzývala nebo zmocňovala. Česká republika tato rozhodnutí Rady vždy vykládala jako opatření, jež nezakládají povinnost dotyčné mezinárodní úmluvy ratifikovat. Jsou spíše považovány za nástroje, jež mají možnost ratifikace usnadnit, při současném dodržování zásady plného respektování členských států EU jakožto nezávislých složek MOP. V této souvislosti si každý členský stát EU ponechá diskreční pravomoc, zda zahájí ratifikační proces, přičemž se řídí pouze rozhodnutími učiněnými na vnitrostátní úrovni a není předmětem opatření pro případ porušení Smlouvy.

Česká republika trvá na tom, že je zapotřebí výslovného potvrzení, které by členským státům EU umožnilo ratifikovat Úmluvu Mezinárodní organizace práce o násilí a obtěžování (č. 190) dobrovolně v rámci jejich jurisdikce. Pokud toto nelze předpokládat a vzhledem k tomu, že na zasedání Výboru stálých zástupců dne 19. července 2023 nebyl podán jednoznačný právní výklad, Česká republika není s to podpořit rozhodnutí Rady, kterým se členské státy zmocňují, aby ratifikovaly Úmluvu Mezinárodní organizace práce o násilí a obtěžování z roku 2019 (č. 190), a zdržuje se hlasování.

Česká republika bere na vědomí a oceňuje opakovaná ujištění Komise, že v souvislosti s tímto i s veškerými předchozími rozhodnutími Rady zachová stávající praxi a nebude činit kroky za účelem vymáhání ratifikace úmluv MOP členskými státy EU.

PROHLÁŠENÍ MAĎARSKA

Maďarsko s ohledem na doporučení právní služby Rady poskytnuté v průběhu jednání opakuje svůj právní názor, že není právně nezbytné přijmout rozhodnutí Rady s cílem umožnit členským státům ratifikovat Úmluvu Mezinárodní organizace práce o násilí a obtěžování z roku 2019 (č. 190) (dále jen: Úmluva MOP č. 190), protože úmluva nezahrnuje žádnou výlučnou pravomoc EU.

Konstatujeme, že akty sedmi členských států, které již úmluvu ratifikovaly, rovněž tento závěr *de facto* potvrzují.

Aniž je dotčeno výše uvedené, Maďarsko rovněž bere na vědomí četná ústní prohlášení Komise, že nepřijme opatření k vymáhání ratifikace úmluvy členskými státy, a to ani v případě, že bude v tomto ohledu přijato rozhodnutí Rady.

Maďarsko bere s politováním na vědomí postup vedoucí k přijetí uvedeného rozhodnutí Rady.

V této souvislosti připomínáme, že Coreper na svém zasedání dne 31. května 2023 dospěl k závěru doporučit Radě, aby schválila prohlášení do zápisu z jednání, v němž Rada bere na vědomí, že pro přijetí navrhovaného rozhodnutí Rady nelze dosáhnout požadované kvalifikované většiny. Je politováníhodné, že v návaznosti na závěry zasedání Coreperu nebyly učiněny žádné další kroky.

PROHLÁŠENÍ LITVY

1. S ohledem na ustálenou praxi Evropské komise v souvislosti s předchozími rozhodnutími Rady o úmluvách a protokolech Mezinárodní organizace práce (MOP) Litva podporuje návrh rozhodnutí Rady, kterým se členské státy vyzývají, aby ratifikovaly Úmluvu MOP o násilí a obtěžování z roku 2019 (č. 190).
2. Litva je pevně přesvědčena, že přijetí tohoto rozhodnutí Rady přispěje k tomu, aby všechny členské státy EU jednaly jednotně, podpořily cíle budoucích úmluv a hrály klíčovou úlohu při jejich přijímání v tripartitním orgánu MOP.
3. Litva zároveň chápe a zdůrazňuje postoj vyjádřený během jednání, že toto ani předchozí rozhodnutí Rady nezakládají povinnost ratifikovat příslušnou mezinárodní úmluvu, neboť členské státy EU jsou autonomními složkami MOP, zatímco toto rozhodnutí Rady musí být v Evropské unii v souladu s *acquis* Společenství.
